

СПРАВА «СТАНІСЛАВ ЛУЦЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ (№ 2)»

(CASE OF STANISLAV LUTSENKO v. UKRAINE (No. 2))

(заява № 483/10)

Стислий виклад рішення від 15 вересня 2022 року

18 грудня 2008 року Європейський суд з прав людини (далі – Європейський суд) ухвалив рішення у справі заявника, заява № 30663/04, констатувавши порушення пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) з огляду на обмеження прав заявника на захист у зв'язку з тим, що національні суди покладались у своїх висновках на досудові показання свідків. До оприлюднення рішення заявник працював старшим кухарем у Макіївській виправній колонії № 32 (далі – колонія) та продовжував навчання в університеті. Адміністрація

колонії одинадцять разів застосовувала до заявника заохочення за хорошу поведінку та помістила його під менш суворий режим тримання під вартою (дільниця соціальної реабілітації), що дозволило йому тимчасово покидати межі колонії та зустрічатися з родиною.

25 грудня 2008 року та 18 січня 2009 року заявника поміщали до дисциплінарного ізолятора на п'ятнадцять та десять діб, відповідно, за порушення умов відбування покарання. Після цього начальник колонії виніс постанову, погоджену спостережною комісією адміністрації колонії, про зміну режиму тримання заявника на більш суворий (ресоціалізація). У період з травня 2009 року до березня 2011 року заявнику неодноразово оголошували догану та переводили його до трьох інших колоній.

На підставі скарги представника заявника прокуратура міста Донецьк скасувала постанови про накладення дисциплінарних стягнень від 25 грудня 2008 року та 18 січня 2009 року, визнавши їх необґрунтованими.

У травні 2011 року Дрогобицький суд задовольнив подання заявника про умовно-дострокове звільнення, посилаючись на зразкову поведінку заявника під час його ув'язнення, і постановивши негайно звільнити його. Однак Апеляційний суд Львівської області скасував зазначене рішення та направив справу на новий розгляд. У серпні 2011 року Дрогобицький суд знову постановив умовно-достроково звільнити заявника від відбування покарання.

06 грудня 2011 року заявника було звільнено.

До Європейського суду заявник скаржився за статтею 8 Конвенції у зв'язку з тим, що на його життя під час перебування під вартою негативно вплинули покарання у формі дисциплінарних стягнень і переведення до інших колоній, застосовані адміністрацією колоній після ухвалення Європейським судом рішення за заявою № 30663/04. Крім того, заявник скаржився за статтею 18 Конвенції у поєднанні зі статтею 8 Конвенції, що він був підданий покаранням під час перебування у колонії в помсту за успішний результат розгляду його заяви у Європейському суді, а також за статтею 34 Конвенції, що він був підданий покаранням адміністраціями колоній після ухвалення Європейським судом рішення за заявою № 30663/04.

Розглянувши скарги заявника, Європейський суд зауважив, що оскаржувані заходи, які склалися з низки суворих стягнень, накладених на заявника під час тримання під вартою, дуже суттєво вплинули на його повсякденне життя у колонії, зокрема, заявнику більше не дозволялося тимчасово покидати межі колонії або відвідувати свою родину, зберігати гроші чи носити цивільний одяг. Після оприлюднення рішення Європейського суду за заявою № 30663/04 заявник двічі поміщався в дисциплінарний ізолятор, а згодом був переведений до дільниці з більш суворим

режимом. Також Європейський суд зауважив, що після оприлюднення рішення заявника тричі переводили до інших колоній, які знаходились на більшій відстані від його дому.

Європейський суд дійшов висновку, що оскаржувані дисциплінарні стягнення, які призвели до застосування до заявника суворішого режиму відбування покарання, а також оскаржувані рішення про неодноразове переведення заявника до інших колоній не мали законних підстав та констатував порушення статті 8 Конвенції.

Розглянувши скаргу заявника за статтею 18 Конвенції у поєднанні зі статтею 8 Конвенції, Європейський суд зазначив, що ця скарга є явно необґрунтованою, та відхилив її як неприйнятну відповідно до пунктів 3 і 4 статті 35 Конвенції.

Щодо скарги заявника за статтею 34 Європейський суд, беручи до уваги факти справи, доводи сторін і свої висновки за статтею 8 Конвенції, зауважив, що він розглянув основні юридичні питання, порушені в цій заяві, і немає потреби виносити окреме рішення щодо прийнятності та суті цієї скарги.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Оголошує прийнятною скаргу за статтею 8 Конвенції;
2. Оголошує непринятною скаргу за статтею 18 Конвенції у поєднанні зі статтею 8 Конвенції;
3. Постановляє, що було порушено статтю 8 Конвенції;
4. Постановляє, що немає необхідності розглядати питання прийнятності та суті скарги заявника за статтею 34 Конвенції;
5. Постановляє, що:
 - (a) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:
 - (i) 4 500 (чотири тисячі п'ятсот) євро заявнику та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;
 - (ii) 850 (вісімсот п'ятдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат, які мають бути сплачені безпосередньо на банківський рахунок представника заявника, пані О.Є. Сапожнікової;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
6. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».